

Het **versterken**, **erkennen** en **waarderen** van het fundament van de samenleving

Werkprogramma Vereniging NOV
2025 en doorkijk naar verder

Toelichting

Activiteit A • Basisprogramma met de instellingsubsidie

Dit onderdeel van het werkprogramma beschrijft de inzet van NOV voor vrijwillige inzet in Nederland. Dit gaat om de structurele taak om de brede toepassing van vrijwilligerswerk te faciliteren. Met deze instellingsubsidie biedt NOV als landelijke netwerkorganisatie een stevige, meerjarige en structurele inzet. Dit geldt zowel binnen de netwerken van leden als in het bereiken van vrijwillige inzet via samenwerkingspartners. Met een professioneel team worden de activiteiten vormgegeven. Met eigen initiatief, management en beheer zorgen we voor de uitvoering van aanvullende programma's. De resultaten en inzichten van deze programma's worden vervolgens duurzaam geïntegreerd in de reguliere activiteiten. In het programma voor 2025 wordt deze voortzetting van de uitbreiding duidelijk omschreven.

Activiteit B • Maatschappelijke Diensttijd

Deze tekst is separaat als activiteit B aangevraagd via het portaal van DUS-I. Het verwoordt de uitwerking die overeengekomen is met de programmadirecteur MDT bij het ministerie van OCW. De bekostiging loopt via de instellingsubsidieaanvraag bij VWS.

Leeswijzer

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de vereniging op 14 november staat het werkprogramma op de agenda, waarbij de leden worden gevraagd hun goedkeuring en instemming te verlenen. Ook de begroting, inclusief de aanvraag voor een instellingsubsidie van € 600.000, wordt ter goedkeuring voorgelegd. Na de ALV zal NOV de uitkomst van de besluitvorming aan het Ministerie van VWS doorgeven, inclusief eventuele toelichtingen bij wijzigingen.

Bijlage I bevat een overzicht van de activiteiten binnen de basisfunctie van NOV en de projectmatige programma's.

In Bijlage II worden de vier langlopende vraagstukken rond het organiseren van vrijwillige inzet beschreven.

Inhoudsopgave

Inleiding	5
------------------	----------

Activiteit A

1. Basisfunctie Vereniging NOV	7
1.1 Wat is vereniging NOV	7
1.2 Hoe werkt vereniging NOV	8
1.3 Platform Vrijwillige inzet, communicatie	15
2. Basisfunctie: Belangenbehartiging & Barrières wegnemen	17
3. Basisfunctie: Kwaliteit & Inspiratie	20
3.1 Programma's die vanuit de basisfunctie worden gefinancierd	20
3.2 Programma's met een eigenstandige meerjarige financiering	24
4. Het versterken van de sociale basis	33

Activiteit B

5. MDT	37
Bijlage I Verhouding basisfuncties en programma's	40
Bijlage II Vier langlopende vraagstukken in het organiseren van vrijwillige inzet	42
Bijlage III Leden van Vereniging NOV	44

Inleiding

Als koepelorganisatie ondersteunt en versterkt Vereniging NOV leden, waarbij we opgedane kennis, ervaring en instrumenten beschikbaar stellen aan heel vrijwillig Nederland. Ons doel voor 2025 is om deze ondersteunende rol verder te ontwikkelen, samenwerking tussen de leden (maar ook niet-leden) te bevorderen en de infrastructuur voor het vrijwilligerswerk te verbeteren. En samen vast te stellen wat we willen bereiken met onze activiteiten, zodat het duidelijk wordt aan welke veranderingen we samen met onze leden en partners willen bijdragen. Om deze ambitie te realiseren, is besloten te onderzoeken hoe de vereniging meer impact kan maken. In 2024 is daarom gestart met het ontwikkelen van een eigen verandertheorie.

Een verandertheorie, ook wel Theory of Change genoemd, is essentieel voor Vereniging NOV. Het biedt een gestructureerde aanpak om te analyseren hoe veranderingen plaatsvinden en hoe de inspanningen van de vereniging bijdragen aan de gewenste impact. Dit proces is echter niet lineair of statisch; het is een dynamisch hulpmiddel waarmee de organisatie kan leren van haar ervaringen. Door voortdurend te evalueren wat wel en niet werkt, kan Vereniging NOV haar strategie tijdig aanpassen en verbeteren.

Het ontwikkelen van de verandertheorie is een gezamenlijk proces dat de betrokkenheid van medewerkers, bestuursleden, lidorganisaties en andere belanghebbenden vereist. In 2024 worden er meerdere consultatiesessies georganiseerd met leden en partnerorganisaties. Dit proces helpt bij het creëren van een gemeenschappelijk begrip van de doelen en de weg naar verandering, wat de samenwerking versterkt en het gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid vergroot.

In dit werkprogramma van NOV wordt uiteengezet hoe we de focus behouden en hoe onze leden en partners langdurige ondersteuning en ruggensteun krijgen bij hun inspanningen om vrijwilligersorganisaties te versterken. In het volgende jaarplan zullen we dit verder uitwerken door de verandertheorie als basis te nemen, inclusief de geformuleerde impactdoelen per doelgroep. Op deze manier wordt nog duidelijker hoe de activiteiten bijdragen aan de gestelde doelen per doelgroep.

September 2024

Laila Ait Baali
Directeur Vereniging NOV

Marianne Besselink
Voorzitter Vereniging NOV

Activiteit A

1. Basisfunctie Vereniging NOV

Nederland is voorloper als het gaat om vrijwillige inzet. In elke buurt, wijk, dorp is er een vorm van vrijwillige inzet. Mensen die zich belangeloos inzetten voor een ander. Vrijwillige inzet krijgt vorm vanuit zowel de gemeenschap, de georganiseerde formele vrijwilligersverbanden en vanuit bedrijven in hun non-profit activiteiten met medewerkersvrijwilligerswerk.

In dit hoofdstuk beschrijven we wat Vereniging NOV is en hoe het als ledenplatform in samenspraak met haar leden en partners samenwerkt. Tot slot wordt beschreven welke programma's wij uitvoeren en hoe communicatie wordt ingezet om onze doelen te bereiken.

1.1 Wat is Vereniging NOV

Vereniging NOV is hét platform in Nederland dat zich samen met en voor haar leden inzet voor vrijwillige inzet. De vereniging is gebaseerd op inspiratie, kennisdeling en innovatie. Functies zoals het Platform Vrijwillige Inzet, netwerken van leden, en ondersteuning op het gebied van wet- en regelgeving blijven essentieel, vooral gezien de actuele ontwikkelingen rond de oprichting van het Adviescollege toetsing regeldruk zoals in het regeerprogramma wordt voorgesteld. Dit college zou in een dwingende mate inspraak hebben in de vroege stadia van nieuwe wetten en regels met als doel beoordelen of het toevoegen van nieuwe wetten niet leidt tot een onnodige toename van regeldruk

Binnen de vereniging geldt het motto: de kennis van de één biedt de oplossing voor de ander. Solidariteit met elkaar staat centraal, met als doel een beter Nederland. NOV's brede maatschappelijke diversiteit aan sectoren vormt de basis voor ontmoetingen en uitwisselingen tussen mensen uit verschillende werkvelden, die – soms op onverwachte manieren – van elkaar leren en samenwerken.

NOV innoveert zowel vanuit de praktijk als op basis van inzichten uit (wetenschappelijk) onderzoek, onder andere van CBS, UvH, VU en Rotterdam School of Management (Erasmus Universiteit), maar ook Motivaction, IVVB en eigen onderzoek. Het is belangrijk om trends en ontwikkelingen in de samenleving te kennen om adequaat te kunnen inspelen op de veranderende context.

Voor NOV is de juridische vorm van samenwerking – of het nu een collectief, vereniging, stichting of coöperatie is – van ondergeschikt belang aan de gemeenschappelijke kern: mensen die vrijwillig samenwerken vanuit een gedeelde motivatie om iets bij te dragen aan anderen, de gemeenschap of de omgeving.

De unieke kenmerken van NOV als vereniging:

- Korte lijnen tussen leden en de praktijk, wat een brede en directe uitvoering in het veld mogelijk maakt.
- Duurzame netwerken waarin mensen van verschillende organisaties elkaar kennen, gezamenlijk ontwikkelingen en trends signaleren, en zonder eigenbelang kennis en producten delen.
- Terugkerende activiteiten zoals de Kennisboostweek, met een divers en laagdrempelig aanbod dat een breed publiek bereikt, mede dankzij de groeiende digitale community.
- NOV maakt gebruik van de expertise en energie van haar leden, die zich solidair en kosteloos inzetten voor elkaar en anderen. Dit werkt net als in een lokale vereniging, waardoor veel activiteiten van NOV haalbaar en betaalbaar blijven binnen het beschikbare budget.
- Een onafhankelijke positie doordat NOV geen commercieel belang heeft, maar opereert vanuit een maatschappelijk belang met democratische sturing.

1.2 Hoe werkt Vereniging NOV

Als koepelorganisatie voor het vrijwilligerswerk vervult NOV een constante rol in het versterken, ondersteunen, aanjagen, uitwisselen en inspireren van vrijwillige inzet. Vrijwillige inzet omvat de brede en diverse manieren waarop de samenleving zichzelf organiseert, variërend van kleinschalige initiatieven gedragen door één of enkele personen, tot grote landelijke koepels met decennialange ervaring. Deze organisaties kunnen bestaan uit grote aantallen vrijwilligers en beroepskrachten die formeel zijn georganiseerd, en vaak beschikken over uitgebreide programma's voor deskundigheidsbevordering. Landelijke koepels of organisaties combineren soms professionele functies, management en bestuur met gelijkwaardige rollen voor vrijwilligers in door vrijwilligers aangestuurde structuren. Denk bijvoorbeeld aan de organisatie van de vrijwillige brandweer, de KNRM, schuldhulpverlening of palliatieve en terminale zorg, waarbij vakbekwaamheid niet afhangt van al dan niet betaald werk.

Op lokaal niveau biedt een infrastructuur van meer dan 250 vrijwilligerscentrales, steunpunten of loketten directe ondersteuning en begeleiding voor vrijwilligers. Deze locaties faciliteren zowel de toeleiding van mensen naar vrijwilligerswerk als

de ondersteuning van het organiseren en besturen van vrijwilligersorganisaties in het brede werkveld. NOV biedt hierbinnen brancheondersteuning, kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering.

Vereniging NOV bestaat uit een bestuur, bureau, ledenplatform en thematische netwerken. De vereniging is zelf ook onderdeel van (inter)nationale netwerken.

De medewerkers van het bureau onderhouden nauwe banden met het ledenplatform door regelmatig werkbezoeken af te leggen en lobbyvergaderingen en kennissessies te organiseren.

1.2.1 Bestuur & Bureau

Bestuur

Vereniging NOV werkt met een bestuur. De voorzitter en leden van het bestuur hebben als taak om integraal toezicht te houden op het beleid van het bureau, de uitvoering daarvan en de algemene gang van zaken binnen de vereniging. Het bestuur staat het bureau met advies terzijde. Om tegemoet te komen aan de toegenomen complexiteit en de behoefte om daadkrachtig en flexibel in te kunnen blijven spelen op diverse ontwikkelingen, heeft het bestuur besloten om een traject te starten rond governance. Tijdens de ALV in het najaar van 2024 zal het bestuur een voorstel voor een nieuw governance structuur voorleggen aan de leden.

Het bestuur van Vereniging NOV bestaat momenteel uit de volgende personen:

- Marianne Besselink (Voorzitter; MDT & #Meedoen)
- Robèrt Feith (Penningmeester; Wet- en Regelgeving)
- Jan-Dirk Gardenier (Bewonersinitiatieven & vrijwilligerswerk)
- Peter van der Aart (Sport)
- Nora Kasrioui (Sociale veiligheid & governance)
- Hanneke Westermann (Programma Meer en Anders Vrijwilligen)
- Bianca Talen (Vrijwilligerscentrales (NOVi-netwerk), kwaliteit en LOVZ, governance)
- Erwin van Asselt (Bedrijfsleven)
- Max van Tongeren (Jongeren)

Bureau

Het bureau van Vereniging NOV bestaat uit een team van ervaren en gedreven en medewerkers. Ons uitgangspunt blijft om het bureau effectief te houden en op alle thema's samen te werken met onze leden. We komen tegemoet aan de eisen en wensen van de

leden, de samenwerkende partners en fondsen, de veranderingen in de samenleving en de politiek. Het team is effectief en functioneel, maar wel op sterkte zodat we voldoende uren hebben voor de bestaande taken, maar ook goed kunnen inspelen op de actualiteit.

1.2.2 Ledenplatform

Vereniging NOV is een divers netwerk van 375 institutionele leden. Samen dragen zij actief bij aan onze activiteiten en doelen. Onze leden zijn cruciaal en bepalend voor de keuze voor strategieën. Zij werken op functionele wijze samen in netwerken, tijdens bijeenkomsten, en voor specifieke vragen of publiekscampagnes op actuele thema's. De komende periode willen wij onderzoeken hoe de verschillende (thematische) netwerken nog meer de strategische agenda met elkaar kunnen afstemmen. Dat wil het bureau via de werkgroepen, strategiebijeenkomsten en tijdens de Algemene Ledenvergaderingen nog meer faciliteren.

Tweemaal per jaar vindt er een Algemene Leden Vergadering (ALV) plaats. De ALV is het moment om gezamenlijk na te denken over de richting en prioriteiten van Vereniging NOV. Tijdens het eerste gedeelte van de ALV in het voorjaar legt het bestuur verantwoording af over het afgelopen jaar en beoordeelt de ALV het jaarverslag en de jaarrekening. De ALV in het najaar staat in het teken van de jaarlijkse activiteitenplan en de begroting voor het komende jaar. Het tweede gedeelte van het programma van de ALV is gewijd aan debat en discussie over verschillende, vaak actuele thema's zoals de sociale basis. Het doel hiervan is om als platform breed te komen tot gefundeerde positiebepaling en focus op activiteiten. Samen met onze leden wordt dan bepaald waar Vereniging NOV als platform op moet inzetten. Het is namelijk vaak effectiever samen als platform een bijdrage te leveren aan verandering, dan als eigenstandige organisatie.

1.2.3 Netwerken

Veel leden van Vereniging NOV zijn actief in thematische netwerken. Afhankelijk van hun expertise en beschikbaarheid sluiten ze zich aan bij één of meerdere netwerken. Vereniging NOV werkt met de volgende vaste netwerken:

- Netwerk Lobby
- Netwerk Wet- en regelgeving
- Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in de Zorg (LOVZ)
- Netwerk Ondersteuning Vrijwillige Inzet (NOVI)

Elk netwerk wordt gecoördineerd en ondersteund door een medewerker van het bureau. De netwerken komen regelmatig bijeen om kennis uit te wisselen, trends en signalen te delen, en gezamenlijke lobby- en advocacystrategieën en -doelen vast te stellen.

Daarnaast fungeren de netwerken als waardevolle bronnen van expertise en ervaring voor consultaties over specifieke vraagstukken. Naast de vaste activiteiten en prioriteiten die in de jaarlijkse plannen worden opgenomen, worden actuele maatschappelijke en politieke ontwikkelingen besproken. Hierdoor kan snel worden gereageerd en gezamenlijk actie worden ondernomen wanneer dat nodig is. Deze flexibiliteit is essentieel om als platform onze rol als lobbyist, samenwerkingspartner, aanjager en verbinder te blijven vervullen.

Netwerk Lobby

Met het netwerk Lobby willen we in 2025 de verbinding zoeken met het nieuwe kabinet en nieuwe Kamerleden. Gezamenlijk halen we op waar en hoe we werken aan de zichtbaarheid van het vrijwilligerswerk. We brengen de impact in beeld die het vrijwilligerswerk op verschillende maatschappelijke vraagstukken heeft. We brengen ook in beeld wat er nodig is om die rollen te kunnen vervullen. We doen dit in relatie tot het regeerprogramma. Wat ontbreekt daaraan? Welke kansen zitten er in het programma?

We organiseren bijeenkomsten waarbij politici en beleidsmedewerkers vrijwilligers en hun organisaties ontmoeten.

Hetzelfde doen we bij de lokale politiek, waarbij we vrijwilligerscentrales voorzien van instrumenten om lokaal de belangen van het vrijwilligerswerk te behartigen.

Met het Netwerk Lobby sluiten we aan bij het Sectorbreed Overleg Filantropie en de We Doen het Samen Coalitie voor zover dat qua overlap in soorten organisaties passend is.

Netwerk Wet- & Regelgeving

Adviseren en meedenken met vrijwilligers en bestuurders bij wet- en regelgeving blijft in een behoefte voorzien. Voor vragen is er een deskundige bij Vereniging NOV bereikbaar per mail en telefoon. Verder is de uitwisseling via het Platform Vrijwillige Inzet nuttig. Methoden, werkbare modellen en ervaringen worden uitgewisseld waarbij NOV modereert dan wel inhoudelijk aanvult. Verder vinden er in 2025 workshops en webinars plaats over wet- en regelgeving. Dit gebeurt op verzoek van vrijwilligersorganisaties die met een dergelijk aanbod voorzien in de lokale en regionale vraag. Wet- en regelgeving blijft vrijwilligers en hun organisaties bezighouden. Nieuwe bestuurders die aantreden, vrijwilligers die een andere functie gaan vervullen en mensen die gevraagd worden voor een bestuursfunctie willen weten waar ze aan toe zijn met wetten en regels.

In 2025 wordt een serie webinars geproduceerd die op elk moment kunnen worden bekeken. Hiermee willen we vrijwilligers en bestuurders die op enig moment meer willen weten van een bepaalde regeling, nog beter van dienst zijn.

Tips die we politieke partijen hebben meegegeven voor hun programma

1. Wij maken van vrijwillige inzet een apart beleidsonderwerp met een coördinerend bewindspersoon.
2. Er komt structurele ondersteuning van vrijwillige inzet in alle gemeenten.
3. Wij laten alle jongeren kennismaken met vrijwillige inzet, bijvoorbeeld via Maatschappelijke Diensttijd en (beroeps)stages.
4. Wij stimuleren werkgevers om hun medewerkers tijd te geven voor vrijwillige inzet.
5. Wij benaderen vrijwilligersorganisaties anders dan commerciële marktpartijen en maken gebruik van de mogelijkheden die EU-wetgeving biedt om niet op marktwerking gebaseerde financiering te bieden.
6. Wij zorgen ervoor dat maatschappelijk vastgoed beschikbaar is voor de lokale samenleving.
7. Wij zonderen vrijwilligersorganisaties zoveel mogelijk uit van wetgeving die niet primair voor hen bedoeld is, zoals de AVG of UBO-registratie.
8. Wij zorgen ervoor dat vrijwilligersorganisaties eenvoudig en laagdrempelig een vergunning of subsidie kunnen aanvragen, bijvoorbeeld door een Only Once wetgeving in te voeren, gestoeld op Belgisch voorbeeld.
9. Wij zorgen ervoor dat organisaties bij de implementatie van onvermijdelijke wetgeving hulp krijgen, zonder de kosten op die organisaties af te wentelen.
10. Iedereen die in Nederland is, kan zich vrijwillig inzetten.

Het netwerk wet- en regelgeving, waar Vereniging NOV voortrekker en aanjager van is, is een nuttig platform. Samen met andere koepel-, branche- en netwerkorganisaties worden de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving besproken en zo nodig wordt er samen opgetrokken. Een voorbeeld hiervan is het onder de aandacht brengen van de hoeveelheid wet- en regelgeving bij de desbetreffende overheden en ministeries. Het gaat hierbij om wet- en regelgeving die voor vrijwilligers van toepassing is en waarbij vrijwilligers verdwalen in complexiteit en interpretatie.

Netwerk Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in de Zorg (LOVZ)

De landelijke vrijwilligersorganisaties (met hun regionale en of lokale afdelingen/geledingen) die actief zijn binnen het LOVZ spelen een cruciale rol in het organiseren van informele zorg in Nederland. De leden van het LOVZ dragen met hun vrijwilligers bij aan het verbeteren van de kwaliteit van leven voor mensen met een kwetsbaarheid. Samen vertegenwoordigen de aangesloten organisaties ongeveer 200.000 vrijwilligers die actief zijn in de informele zorg. Het LOVZ verbindt deze organisaties en versterkt hun positie als aanbieder van informele zorg in de (lokale) samenleving. Dit doen we door kennis te delen, inspiratie te bieden en samen te werken.

In 2025 richten we ons op:

- Het signaleren, op de agenda zetten en bekendmaken van de situatie en ontwikkelingen rondom mensen met een kwetsbaarheid in Nederland.
- Het beïnvloeden van het nationale en lokale beleid ten aanzien van de samenwerking tussen informele en formele zorg.
- Het pleiten voor goede randvoorwaarden voor vrijwillige hulp, ondersteuning en dienstverlening.
- Het ontwikkelen van innovatieve aanpakken, tools en methodieken binnen de informele zorg.

Netwerk Ondersteuning Vrijwillige inzet (NOVi)

Novi bestaat uit alle kleine en grote vrijwilligerscentrales en lokale steunpunten in het land. Samen zijn zij hét lokale aanspreekpunt voor alle vrijwilligersorganisaties, stichtingen, verenigingen en buurt- en wijkinitiatieven die ons land rijk is.

NOV biedt dit netwerk ondersteuning, kennis en inspiratie in het werk dat zij doen. Met het Platform Vrijwillige Inzet faciliteren we het onderling netwerken en het uitwisselen van kennis en ervaringen.

We zien steeds meer dat deze lokale centrales en –steunpunten een cruciale rol hebben voor lokale maatschappelijke organisaties. We willen hen de (vak)kennis en ondersteuning bieden en een plek waar ze actief kunnen delen en uitwisselen. Dit

aanjagen en ondersteunen vraagt om blijvende inzet om dit netwerk te versterken. Dit doen we bijvoorbeeld met het besloten netwerk speciaal voor vrijwilligerscentrales en lokale steunpunten; een online plek waar ze vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen delen. En met online en live intervisie – en kennisbijeenkomsten. Zoals een Basistraining voor nieuwe medewerkers en Expertsessies rondom specifieke thema's.

Ook biedt NOV kennissessies op het gebied van bijvoorbeeld wet- en regelgeving en sociale veiligheid. Daarnaast delen we kennis en ervaring en verbinden we vanuit de verschillende projecten zoals Good Work (Samenwerken met bedrijven), MDT en #Meedoen.

Dit alles zorgt voor het vergroten van kennis en het versterken van de onderlinge contacten, waardoor ze elkaar vaker opzoeken en onderling ervaringen uitwisselen.

In 2025

- Bieden we een Basistraining voor nieuwe medewerkers van vrijwilligerscentrales en lokale steunpunten die aansluit bij de behoeften van nieuwe medewerkers
- Organiseren we daaropvolgend vakgerichte verdiepingssessies op diverse thema's zoals verandermanagement en vrijwilligersbeleid
- Organiseren we sessies door en voor vrijwilligerscentrales waarin ze hun kennis en ervaring met andere Novi leden delen
- Stimuleren we het gebruik van het Platform vrijwillige Inzet om vragen te stellen en ervaringen te delen en ondersteunen we in het organiseren van thema sessies over actuele onderwerpen
- Ontvangt iedereen die lid is van het Novi netwerk, een nieuwsbrief die speciaal voor hun vakgebied en werk is samengesteld.

Leden bedienen leden; Deventer Doet

Doordat we inzetten op het versterken van de onderlinge contacten in het netwerk van vrijwilligerscentrales en lokale steunpunten zien we meer onderlinge betrokkenheid en bereidheid om kennis met elkaar te delen. Een sprekend voorbeeld hiervan is dat een medewerkster van Deventer Doet, de vrijwilligerscentrale in Deventer, tijdens een bijeenkomst enthousiast vertelde over haar kennis en ervaring met ChatGPT en hoe dit haar helpt om haar werk leuker en makkelijker te maken. Veel mensen wilden hier graag mee over weten zodat zij dit ook kunnen gebruiken in hun werk. Haar ervaring en kennis deelde zij, op eigen initiatief, tijdens een online workshop waarbij 70 landelijke collega's deelnamen.

Partners en internationale netwerken van vrijwilligerswerk

Vereniging NOV werkt naast de thematische netwerken ook samen met diverse partners binnen het maatschappelijk initiatief en de financieringssector, zoals FIN, GDN, SBF, Partin en anderen, om gezamenlijke belangen te behartigen. Voorbeelden hiervan zijn het verminderen van regeldruk en het beheersen van risico's bij specifieke activiteiten en doelstellingen.

Daarnaast is er samenwerking met onderzoekers en wetenschappers op het gebied van maatschappelijke inzet. Dit omvat onder andere kennisontwikkeling bij de Rotterdam School of Management, het onderzoek Geven in Nederland (GIN) van de Vrije Universiteit Amsterdam, en longitudinaal onderzoek van het CBS.

Ook werkt NOV samen met netwerkorganisaties van actieve bewoners en bewonerscollectieven, zoals LSA en NLZVE, evenals de partners in het organisatienetwerk van de We doen het Samen Coalitie. Dit betreft onder meer het opstellen van protocollen en het bieden van uitleg over wet- en regelgeving.

Op internationaal niveau participeert NOV in de Europese netwerken CEV en Volonteupe, en is het aangesloten bij het mondiale netwerk IAVE. Nieuw is de samenwerking met Civil Society Europe.

Verder werkt NOV nauw samen met De Nederlandse Associatie (DNA), de vereniging van verenigingen, waarbij een gedeeld thema is hoe verenigingen vitaal en eigentijds georganiseerd kunnen worden, inclusief bestuur en governance.

Daarnaast participeert NOV in het Nationale Verenigingsonderzoek via IVBB en onderhouden we contacten met het VITA adviseursnetwerk, een zelfstandig netwerk van freelance adviseurs, expert consultants en trainers op het gebied van vrijwilligerswerk.

1.3 Platform Vrijwillige Inzet, communicatie

Vereniging NOV vervult naast de communicatie van de diverse programma's en activiteiten ook een brede communicatierol in het versterken van vrijwilligersinitiatieven in Nederland. Het Platform Vrijwillige Inzet is daar een essentieel basis-communicatietool in. Het is een platform waar leden en niet-leden terecht kunnen voor kennis, inspiratie, netwerk en verbinding. Aansluitend op het versterken van de strategische doelen van NOV zal dit platform in 2025 een uitgebreide update krijgen om deze rol naar de achterban goed te blijven vervullen en uit te breiden. Daarnaast is de communicatie-aanpak van NOV veel breder, met een mix aan signalering, aanwezigheid op sociale media, kennisdeling – via trainingen en kennisboostweken en brede belangenbehartiging. De trainingen worden ingezet om de capaciteit van ons ledenplatform te versterken

Activiteiten 2025

- De strategische boodschap van NOV breed over het voetlicht brengen.
- Versterken positionering/naamsbekendheid om daarmee meer vrijwilligersinitiatieven te bereiken.
- Update van het Platform Vrijwillige Inzet met een meerjareninzet op inhoud, structuur, vindbaarheid, toegankelijkheid en gebruikersonderhoud.

2. Basisfunctie - Belangenbehartiging en barrières wegnemen

Signalement - wat is er nu

In 2025 zal Vereniging NOV samen met andere brancheorganisaties en vrijwilligersorganisaties aandacht blijven vragen voor de grote hoeveelheid wet- en regelgeving die voor verenigingen en stichten geldt.

Uit onderzoek blijkt dat een hoge mate van complexiteit wordt ervaren door vrijwilligers en hun organisaties. Daarnaast zorgt de stapeling aan wetgeving ervoor dat er onevenredig veel tijd wordt besteed aan wet- en regelgeving in plaats van maatschappelijke inzet.

Hoofdplicht voor de overheid is om het effect en de doelmatigheid van wet- en regelgeving af te zetten tegen de maatschappelijke waarde die verloren gaat. Het onderzoek van Sira Consulting bevat concrete aanbevelingen voor ministeries waarmee een belangrijke reductie kan worden behaald.

Door de val van het kabinet hebben we in de zomer van 2024 politieke partijen op korte termijn moeten voorzien van informatie over wat er nodig is om de maatschappelijke waarde van de inzet van bijna 7 miljoen mensen recht te doen en het georganiseerde vrijwilligerswerk in Nederland mogelijk te houden en te stimuleren.

Wat gaan we doen?

Vereniging NOV blijft samenwerken met andere brancheorganisaties om bij de financiële sector aan te dringen op ruimte voor vrijwilligersorganisaties. Gesprekspartners zijn in belangrijke mate de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), De Nederlandsche Bank (DNB), individuele banken, het ministerie van Justitie en Veiligheid, het ministerie van Financiën, Kamer van Koophandel (KVK) als beheerder van het UBO-register, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en het WODC als uitvoerder van National Risk Assessments.

Regelmatig overleg is erop gericht om de nieuw ingevoerde sectorstandaard beter te laten aansluiten op de werkelijkheid van verenigingen en stichtingen en de evaluatie van de standaard nauwlettend te volgen.

Zowel politici als beleidsmakers informeren we actief over de voortgang van deze overleggen en de uitkomsten ervan. We stemmen met (de achterbannen van) onze lidorganisaties en branchegenoten, zodat we de krachten bundelen en overleg effectief en efficiënt plaatsvindt.

Naar aanleiding van bovengenoemd onderzoeksrapport regeldruk, werken we samen met het ministerie van VWS om mogelijkheden tot regeldrukvermindering te zoeken. Deze activiteiten gaan zich naar verwachting over meerdere jaren uitspreiden.

Onder onze voortdurende aandacht staat verder:

- Ontwikkelingen signaleren zoals wet- en regelgeving, maar ook sectorale wetgeving. Niet altijd lukt het om voorafgaand aan wetgeving te reageren op inspraakmogelijkheden. De vrijwilligerssector is in zichzelf niet toegespitst op het breed anticiperen op ontwikkelingen die barrières voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties opwerpen. Als NOV hebben we hierin een voortrekkersrol, samen met leden van ons netwerk wet- en regelgeving.
- Gezien het onlosmakelijk verband tussen wet- en regelgeving in Nederland en die in Europa, is het noodzakelijk om meer en sterker bij te dragen aan het werk voor de *Civic Space* en *Civil Society* zoals Social Platform, Civil Society Europe en CEV dat vormgeven. Tegelijkertijd is de directe uitwisseling met andere Europese landen over de omgang met wet- en regelgeving zeer verhelderend. Wil iedereen mee kunnen doen in Nederland, dan zijn er groepen die hier ook echt toe in staat gesteld moeten worden. Voor bijvoorbeeld vluchtelingen, jongeren met een uitkering of mensen die niet vanuit hun omgeving vanzelfsprekend in aanraking komen met vrijwilligerswerk is extra actie nodig. Zie ook de inzet van NOV bij de uitvoering van de Maatschappelijke Diensttijd. Bij diverse stakeholders brengen wij dit onder de aandacht. Denk hierbij aan het ministerie van SZW, UWV, sociale diensten, maar ook onderwijsbonden en onderwijsinstellingen.
- NOV draagt bij aan de bevordering van een sociaal veilig klimaat (In Veilige Handen), is behartiger/pleitbezorger voor een 'goed vestigingsklimaat' van vrijwillige inzet (wet- en regelgeving), voor een goede balans tussen intrinsieke motivatie en beleidsdoelstellingen, goede financiële voorwaarden.

Wat is er meerjarig nodig?

Bewustwording: We moeten de waarde van vrijwillige inzet blijvend zichtbaar maken bij een veel bredere groep beleidsbeïnvloeders en -bepalers. Zie ook de eerdere benoemde context in de transitie in het zorgdomein. De rijke en aanvullende inzet van vrijwilligers wordt versmald benaderd als oplossing voor de financiële krapte; extra handjes en voor de tekorten aan betaalde medewerkers. Ook gemeenten versmallen via aanbestedingsprocedures vrijwillige inzet tot een instrumentele uitvoering in gunning van de overheid. We zetten in op het verplaatsen van het onderwerp vrijwilligerswerk van de achterkant (de gevolgen) naar de voorkant van beleid, mede op basis van de rapporten van Sira Consulting en Verwonderzoek.

Implementatie: Wet- en regelgeving zorgt regelmatig (onbedoeld) voor extra uitdagingen voor vrijwilligersorganisaties. De afgelopen jaren zijn er heel veel nieuwe, complexe wetten bijgekomen. Om wet- en regelgeving succesvol te implementeren, is er vaak externe hulp noodzakelijk en wordt er vaak beroep gedaan op NOV. Bij recente wetgeving zoals het UBO- register en de WBTR geeft de overheid zelf te weinig bekendheid aan de consequenties en mikt op brede toelichting voor het zeer grote en diverse werkveld. NOV zet zich in om dat breder te doen een zo eenvoudig mogelijke implementatie door vrijwilligersorganisaties, naast dat we ons ervoor inzetten dat de overheid beter gaat communiceren over deze trajecten.

Kennis: We willen meer inzicht hebben in kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen rond vrijwillige inzet in Nederland om te kunnen anticiperen op wat nodig is om vrijwilligerswerk te organiseren en inzicht te krijgen in (wettelijke) barrières. NOV werkt mee aan bestaand onderzoek, maar initieert zelf ook onderzoek naar het belang en de waarde van vrijwillige inzet. De kennis die we opdoen, geven we terug aan alle vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties en betrokken stakeholders.

3. Basisfunctie – Kwaliteit & Inspiratie

Vereniging NOV voert diverse programma's die bijdragen aan het versterken van vrijwillige inzet. Een aantal programma's wordt gefinancierd vanuit de basisfinanciering en andere programma's hebben een eigenstandige meerjarige financiering.

3.1 Programma's die vanuit de basisfunctie worden gefinancierd

3.1.1 Goed Geregeld

Het goed en toekomstbestendig organiseren van vrijwilligerswerk vraagt om een duurzame investering en voortdurende aandacht en ontwikkeling. Met de tool Vrijwillige Inzet Goed Geregeld biedt NOV een praktisch instrument, te gebruiken voor alle organisaties die met vrijwilligers (willen) werken: van groot tot klein, met alleen vrijwilligers of samen met beroepskrachten. Goed Geregeld biedt organisaties inzicht, structuur en houvast in hoe ze het werken met vrijwilligers kunnen opzetten of verbeteren en hoe ze hierin kunnen blijven leren en ontwikkelen.

Belangrijke thema's zijn bijvoorbeeld de positie van de vrijwilligers binnen de organisatie, het werven van vrijwilligers, ze wegwijs maken en begeleiden, informeren en betrekken, inspelen op de wensen en behoeften van vrijwilligers, ze op passende wijze waarderen, ze mogelijkheden bieden om te leren en zich te ontwikkelen, sociale veiligheid, diversiteit en inclusie en het structureel feedback ophalen en daar ook iets mee doen en van leren.

Een organisatie kan vrijblijvend met de tool aan de slag gaan, maar kan er ook voor kiezen om op te gaan voor het kwaliteitskeurmerk Vrijwillige Inzet Goed Geregeld. Met het behalen van dit landelijke kwaliteitskeurmerk laat een organisatie vrijwilligers, samenwerkingspartners en stakeholders zien dat het zaken rondom het werken met vrijwilligers op alle fronten goed heeft geregeld.

In 2025

- start 2 keer de Basisinstructie nieuwe stijl voor nieuwe Goed Geregeld adviseurs;
- zijn er zowel live als online intervisie- kennis en inspiratiesessies voor adviseurs;

- zijn er 2 inspiratiesessies tijdens de Kennisboostweek voor maatschappelijke organisaties over het belang en meerwaarde van goed en aantrekkelijk vrijwilligersbeleid;
- staat bij steeds meer landelijk georganiseerde organisaties, zoals Bibliotheken, vrijwilligersbeleid op de agenda;
- zijn maatschappelijke organisaties zich steeds meer bewust van het (lange termijn) belang van kwalitatief goed vrijwilligersbeleid waarbij de wensen en behoeften van de vrijwilliger steeds meer het uitgangspunt zijn;
- worden praktische tools ontwikkeld voor zowel adviseurs als organisaties om het makkelijker te maken om met vrijwilligersbeleid aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld uitgewerkte creatieve werkvormen om input op te halen bij vrijwilligers en een presentatie over Goed Geregeld die adviseurs in hun eigen gemeente kunnen gebruiken;
- wordt de Zelfevaluatie geactualiseerd op inhoud en tekst;
- blijven we inspelen op ontwikkelingen in de maatschappij en passen we daar ons aanbod op aan.

Dit is wat het keurmerk teweegbrengt

“Het hele Keurmerk traject Goed Geregeld heeft mij veel opgeleverd en had ik niet willen missen. Er is een veel sterkere focus vanuit de collega’s en mij ontstaan op de wensen van de vrijwilligers zelf. Maar ook gaf het meer werkvreugde & plezier en verbinding met de vrijwilligers en de vrijwilligers onderling. Door het traject ben ik de vrijwilliger meer gaan zien en ben gaan snappen wat de vrijwilliger nodig heeft om zich in verbinding met de organisatie te voelen. Het is echt een nieuwe manier van werken. Het keurmerk is 4 jaar geldig en voor ons een stimulans om eraan te blijven werken. De Zelfevaluatie is hiervoor een mooie kapstok en biedt houvast.”

3.1.2 Gemeentelijk beleid voor de sociale basis en vrijwilligerswerkbeleid

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) biedt via de Brede SPUK-regeling voor alle gemeenten middelen voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040.

Op al deze gebieden spelen vrijwilligers een substantiële rol en zijn ze van betekenis. NOV wil gemeenten attenderen op het belang van een goede ondersteuning voor vrijwilligers en lokale vrijwilligerscentrales helpen om hier goed op in te spelen door het onderling delen van expertise en ervaring. Met behulp van de aanwezige kennis bij vrijwilligerscentrales willen we komen tot een community of practice om te onderzoeken welke rol vrijwilligerscentrales kunnen vervullen om de sociale basis lokaal te versterken bijvoorbeeld door het verbinden van informele en formele zorg of meer samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties in wijken te realiseren.

Activiteiten 2025

- Participeren in de kerngroep Sociale Basis van het ministerie van VWS en afstemming met VWS en de VNG in relatie tot hun inzet en communicatie naar gemeenten.
- Organiseren van contactmomenten en bijeenkomsten met het netwerk van vrijwilligerscentrales (de visiegroep sociale basis) in de positionering in en de uitvoering van de sociale basisplannen.
- Delen van goede actuele praktijkvoorbeelden met vrijwilligerscentrales en gemeenten
- Organiseren van een bijeenkomst in de kennisboostweken.
- Opzetten en begeleiden van een Community of Practice met vrijwilligerscentrales rond het thema sociale basis met als doel van elkaar te leren en successen te delen.

4.1.3 Good Work

Vanuit Good Work sluiten we aan bij de werkwijze en visie van Good Busy en ontwikkelen we de ondersteuning op het gebied van medewerkersvrijwilligers werk. Daarnaast richt Good Work zich op het brede spectrum van samenwerken met bedrijven. Maatschappelijke organisaties en bedrijven zijn twee verschillende werelden en weten elkaar niet altijd goed te vinden. Vrijwilligerscentrales en intermediairs kunnen hierin een brug slaan. Naast kennis, inspiratie, praktische handvatten en het stimuleren van samenwerken, apart gericht op vrijwilligerscentrales, lokale intermediairs en maatschappelijke organisaties, kiezen we er ook bewust voor om gemeenschappelijke activiteiten aan te bieden zowel live als online.

Activiteiten 2025

- Delen van kennis en ervaring via webinars.
- Tools/werkdocumenten ontwikkelen en verfijnen, die aansluiten bij het brede netwerk.
- Meer maatschappelijke organisaties bekend laten worden en aan laten sluiten bij het netwerk van Good Work.
- Uitwisselingen en expertise ontwikkelen met live ontmoetingen van de 2 opgezette groepen van koplopers intermediairs.
- Opzetten en coördineren van een netwerk voor koplopers Maatschappelijke organisaties.
- Aansluiten bij events van non-profit organisaties om zo vrijwilligerscentrales en maatschappelijke organisaties te informeren en inspireren over het samenwerken met bedrijven.

3.1.4 BestuurdersCentraal

In 2025 gaan we een vijfde Bootcamp BestuurdersCentraal starten. We betrekken ook grote landelijke NOV leden, zoals Scouting bij BestuurdersCentraal, zodat hun landelijke bestuursondersteuning beter beschikbaar kunnen maken voor het brede lokale vrijwilligerswerk. Bestaande deelnemers en nieuwe locaties scholen we in het anders benaderen en helpen van besturen en het vrijwilligerswerk. Cross-sectoraal, met hulp van bedrijfsleven, onderwijs en vrijwilligersorganisaties zelf. Deze benadering vanuit vrijwilligersorganisaties zelf stelt ondersteuningsorganisaties in staat te helpen met concrete problemen en vraagstukken, op maat in plaats van generiek en met expertise die zij zelf niet per se bezitten.

Activiteiten 2025

In 2025 organiseren we weer twee Bootcamps en voegen digitale omgevingen toe aan www.bestuurderscentraal.nl. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat relevante kennis van www.vrijwilligerswerk.nl een-op-een ook daar gedeeld wordt. Binnen de programma's van NOV leggen we de verbinding om kennis en concrete hulp bij zowel besturen als ondersteuningsorganisaties te brengen.

3.2 Programma's met een eigenstandige meerjarige financiering

3.2.1 Meer en Anders Vrijwilligen

Vrijwilligerswerk levert met een kleine zeven miljoen mensen duurzaam een inzet met georganiseerde verbanden in de samenleving. Dat organiseren vraagt in onze complexe, veeleisende samenleving een langdurige zich herhalende inzet van NOV. Programma Meer en Anders Vrijwilligen, met inspiratie vanuit o.a. Expeditie Nieuwe Gezichten en andere programma's, is ingericht om die zeven miljoen mensen op duurzame wijze te behouden al dan niet te vermeerderen door de organisatie van het vrijwilligerswerk te versterken, zowel landelijk als lokaal. Binnen het programma ligt de focus op vier actielijnen:

- A. Cultuurbewust, flexibel en aantrekkelijk organiseren
- B. Drijfveren, competenties en behoeften vrijwilligers en digitaal vrijwilligerswerk
- C. Anders besturen
- D. Coördinatie en organisatie van vrijwilligers als vak

A. Cultuurbewust, flexibel en aantrekkelijk organiseren (Tijd voor Actie en SOMNL)

Waar de focus het afgelopen jaar met name lag op de opstart van het programma en het gezamenlijk afstemmen van de koers en activiteiten staat 2025 in het teken van het betekenis geven aan de eerste resultaten en meer zicht en grip krijgen op mogelijke tools die van betekenis kunnen zijn voor het vrijwilligerswerk in Nederland. Zo zal er een aantal Communities of Practice van start gaan, worden er meer whitepapers geschreven ten goede van het flexibiliseren van vrijwilligerswerk, worden er diverse interviews afgenomen en wordt er een samenwerkingsverband ingericht van organisaties die hun eigen achterban (in de migrantengemeenschappen) stimuleren zich aan te sluiten als vrijwilliger. Ook wordt er gewerkt aan het vertalen van de 'Leidraad Cultuurspecifieke Zorg' naar een breder toepasbare leidraad voor het meer cultuursensitief organiseren en ondersteunen van vrijwilligers.

B. Drijfveren, competenties en behoeften vrijwilligers en digitaal vrijwilligerswerk (Present, De Luisterlijn en Vier Het Leven)

2025 geeft ruimte om voort te borduren op de twee proeftuinen die in 2024 zijn geïnitieerd in het noorden van het land. De ervaringen die met deze proeftuinen zijn opgedaan maken een goede basis voor een format waar andere partijen, waaronder ook lokaal, mee aan de slag kunnen. Ook wordt er verder gebouwd aan het 'doorstroomgesprek'; een wijze waarop vrijwillige energie behouden blijft en doorgegeven kan worden tussen organisaties. Er is daarnaast aandacht voor de implementatie van de 'vrijwilligersreis' in lokaal en landelijk vrijwilligersbeleid. Dat is een doorgaand proces, dat in 2025 concrete(re) vormen zal aannemen. Het pakket binnen deze actielijn zal in 2025 aangevuld worden met profielen van vrijwilligers die zich digitaal het beste bewegen, zowel in uitvoering als in het vinden- en begeleiden ervan.

C. Anders besturen (Humanitas en NPV Zorg voor het leven)

Deze actielijn heeft inmiddels meer feeling met de term 'eenvoudiger besturen', waar in 2025 dan ook de focus naar uit blijft gaan. Een pakket aan tools zal in 2025 beschikbaar komen voor vrijwilligersorganisaties met een veranderbehoefte op bestuurlijk niveau, gebaseerd op de ervaringen en interventies die NPV Zorg voor het leven en Humanitas hebben opgedaan en uitgevoerd. Dit pakket kan gebruikt worden als blauwdruk voor de opstart van een bestuurlijk verandertraject.

D. Coördinatie en organisatie van vrijwilligers als vak (Agora en Handje Helpen)

In 2024 is helder geworden dat het voegen met- of aanpassen van curricula in het sociaal onderwijs (Bachelor Social Work bijvoorbeeld) een missie van de lange adem zal zijn en dat aandacht voor vrijwilligers in het onderwijs vanuit een andere invalshoek moet komen, alhoewel er blijvend zal worden gezocht naar ingangen. In 2025 wordt er aandacht besteed aan het verder vormgeven van een nieuw competentieprofiel van de vrijwilligerscoördinator door een commissie die in het najaar van 2024 de eerste stappen zal zetten. Er wordt ook ingezet op het ontwikkelen van onderwijsproducten waardoor het voor het onderwijs veel logischer en aantrekkelijker wordt om samen te werken met MAV. Dit zal gebeuren vanuit een nog samen te stellen werkgroep. In al deze ontwikkelingen laten we ons inspireren door de European Master of Volunteer Management en het verder ontwikkelen en vertalen daarvan. Daarnaast wordt er contact gezocht met een aantal informele zorgorganisaties die, net als Handjehelpen, stagiairs inzetten óf willen gaan inzetten met éénzelfde doel en de ambitie hebben om die inzet te professionaliseren. We verwachten in 2025 maximaal 4 organisaties aan ons hebben kunnen verbinden. Met deze organisaties zal een samenwerkingsverband tot stand komen.

3.2.2 Sociale veiligheid

Grensoverschrijdend gedrag, zoals seksueel en psychologisch misbruik, komt helaas ook voor in organisaties met vrijwilligers. Grensoverschrijdend gedrag heeft ernstige gevolgen voor slachtoffers. De aandacht hiervoor groeit door onthullingen in diverse sectoren. Het is essentieel om dit gedrag bespreekbaar te maken en te voorkomen. Vereniging NOV zet zich al meer dan 15 jaar in voor het onderwerp sociale veiligheid bij organisaties. Samen met de sport (NOC*NSF) en de koepel van kerkgenootschappen (CIO) zetten we ons in voor meer bewustwording en preventie.

Voor de periode van 2025 tot en met 2027 hebben we opnieuw een aanvraag ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Hierin zijn de volgende speerpunten aangebracht voor de komende periode (waaronder 2025):

1. Dagelijks adviseren en begeleiden wij organisaties bij hun aanvraag voor de Regeling Gratis VOG. Met steviger communicatie (zoals een campagne, een vernieuwde website inveiligehanden.nl en praktische tools) willen we meer organisaties bekendmaken met deze dienstverlening.
2. Vanwege toenemende vraag zal de huidige expertpool van experts sociale veiligheid worden uitgebreid van 5 naar 6 personen.
3. Besturen hebben behoefte aan ondersteuning met betrekking tot een goede positionering en rol van de vertrouwenscontactpersoon in de organisatie. Ook hebben besturen vaak weinig ideeën en/of protocollen beschikbaar hoe te handelen als er toch iets fout is gegaan in de organisatie op het gebied van misbruik. Daarom worden er webinars en workshops ontworpen om de besturen praktisch vooruit te helpen. Een landelijke kennisdag wordt gepland evenals de ontwikkeling van een train-de-trainerprogramma.
4. Samen met het CIBG, de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport die de Regeling Gratis VOG uitvoert, worden gegevens gemonitord. In 2025 zetten we ons in om meer inzicht te verkrijgen in de gegevens, zodat we besturen en vrijwilligers beter van dienst kunnen zijn.
5. Tenslotte gaan we de samenwerking met de partners NOC*NSF en CIO intensiveren. Ook de samenwerking met koepelorganisaties in de eigen branche, zoals de FIN en de LKCA gaan we verdiepen om daarmee zo goed als mogelijk besturen en hun vrijwilligers toe te rusten voor hun taken op het gebied van preventie van grensoverschrijdend gedrag.

3.2.3 #Meedoen

In 2024 heeft het programma #Meedoen op twee fronten uitbreiding gekregen. Allereerst startte het project Vrouwenparticipatie in 2024, dankzij subsidies van het Oranje Fonds en VSBfonds. Op 10 azc's met een Meedoenbalie was er extra aandacht voor deze specifieke doelgroep. Het project eindigt vanwege het aflopen van de subsidie in het voorjaar van 2025, tenzij er andere vormen van subsidie worden gevonden. Ten tweede is er een samenwerking aangegaan met het programma Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Bij dit project worden jongeren op azc's gekoppeld aan een MDT-traject in hun omgeving. Er zijn 5 azc's waarop dit plaatsvindt. Het project wordt gefinancierd door MDT, er wordt samengewerkt met het COA en met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit project eindigt in het voorjaar van 2025. Het programma #Meedoen heeft in 2024 plaatsgevonden op 38 azc's met een Meedoenbalie.

Activiteiten 2025

In 2025 zetten we het programma #Meedoen voort, mits de overheidssubsidie hierin voldoende voorziet. Op 38 azc's met een Meedoenbalie zal het programma #Meedoen worden gecontinueerd. Speerpunten in 2025 zullen zijn: het ophalen van ervaringen van de coördinatoren (zij bemensen de Meedoenbalies) en deze ervaringen zo breed mogelijk delen, bijvoorbeeld met azc's die (nog) geen Meedoenbalie hebben of met vrijwilligersorganisaties. Zij worden voorzien van informatie, kennis en ervaring zodat azc- bewoners beter kunnen worden geholpen bij hun integratie en participatie. En, vrijwilligersorganisaties weten hoe zij kwaliteiten van nieuwkomers kunnen inzetten.

Hiermee zou een meer divers aanbod komen voor azc-bewoners. Verder zullen de mogelijkheden worden verkend om #Meedoen uit te breiden met meer Meedoenbalies dan wel om de deelprojecten Vrouwenparticipatie en Maatschappelijke Diensttijd (het betrekken van jongeren) te kunnen voortzetten. Ook op Europees niveau zullen mogelijkheden voor subsidie worden onderzocht. Ten slotte wordt de goede samenwerking met het COA voortgezet zoals ook in voorgaande jaren.

3.2.4 Samen Ouder Worden

We zijn ervan overtuigd dat het cruciaal is dat we anders (gaan) kijken naar ouderen en ouder worden. Niet als last en lastig, maar als mensen met veel potentieel en waardevol, zodat ook ouderen op een andere manier naar zichzelf gaan kijken en daardoor nieuwe of andere mogelijkheden ontdekken om hun leven in te richten. Doel is ook dat we als vergrijzende samenleving er voor elkaar willen en kunnen zijn.

De beoogde impact van het programma Samen Ouder Worden is dat ouderen meer in verbinding zijn met netwerken en gemeenschappen in hun dagelijkse leefomgeving en mede daardoor minder afhankelijk van zorg. Vrijwillige inzet door en voor ouderen verlaagt de druk op de formele zorg.

Doelen van het programma zijn:

1. Vergroten van de collectieve veerkracht en gemeenschapskracht en daarmee het verhogen van gezondheid en welzijn van ouderen;
2. Aandacht organiseren voor de emotionele, sociale en zingevende kant als het gaat om het bevorderen van gezondheid en welzijn bij ouderen;
3. Zorgen dat we als samenleving voorbereid zijn op een ouder wordende bevolking die langer in hun eigen omgeving blijft wonen en minder snel een beroep hoeft te doen (op zwaardere vormen van) ondersteuning en zorg;
4. Toewerken naar verschillende formats voor samenwerking tussen informele zorg en formele zorg, en delen van goede praktijkvoorbeelden over samensturing tussen naasten, vrijwilligers en zorgmedewerkers;
5. De maatschappelijke dialoog over de 'beweging naar voren' uitbreiden, van de instituties naar de mensen zelf. De toekomst van het ouder worden in Nederland behoort juist een gesprek te zijn met en tussen (toekomstige) ouderen en hun omgeving;
6. De beeldvorming over ouderen en ouderdom positief beïnvloeden en ouderen daarin zelf een krachtige stem geven.

Samen Ouder Worden wordt uitgevoerd door Vereniging NOV, samen met tien landelijke partnerorganisaties: HandjeHelpen, Humanitas, KBO Brabant, Leger des Heils, MantelzorgNL, NPV Zorg voor het Leven, Stichting Present, SOMNL, TijdVoorActie en Vier het Leven.

Activiteiten 2025

- In 2025 worden in 20 lokale trajecten de doelstellingen van het programma op lokaal niveau gerealiseerd door de partnerorganisaties, onder begeleiding van een landelijk programmateam.
- We richten ons op de bredere verspreiding en implementatie van succesvolle elementen en aanpakken die we in de eerste fase van het programma (2018-2023) hebben ontwikkeld. Dit doen we door deze effectieve methodieken, trainingen en werkwijzen in te bedden bij lokale partners en andere samenwerkende (vrijwilligers) organisaties in het programma.
- We organiseren en ondersteunen vijf lerende netwerken rond diverse thema's voor organisaties in de sociale basis en de zorg, die lokaal niet direct bij de uitvoering van het programma betrokken zijn.
- We faciliteren de in 2024 opgerichte Coalitie Intergenerationeel Contact met onze kennis, expertise en netwerk.

- We starten een landelijke en lokale campagne over Sociaal Pensioen, gericht op ouderen, werkgevers en maatschappelijke organisaties. Hiermee geven we een eigen invulling aan de landelijke campagne 'Praat vandaag over morgen'.
- We leveren een inhoudelijke bijdrage aan verschillende landelijk relevante netwerken, zoals het Consortium BeterOud, het partnernetwerk Ondervoeding, OuderWorden2040, het platform Zorgzaam Wonen, NGOLT, Kenniswerkplaatsen Sociaal Domein en de Mantelzorgagenda.
- Daarnaast dragen we bij aan conferenties en kennissessies van partners binnen ons landelijk netwerk.
- Trainingen die in de eerste fase van het programma zijn ontwikkeld, zoals het goede gesprek over niet-pluis situaties en zingeving, worden op aanvraag verzorgd.

3.2.5 Good Busy

Met het programma Good Busy inspireert en faciliteert Vereniging NOV het bedrijfsleven om zich met hun medewerkers vrijwillig in te zetten. En op die manier te komen tot meer en duurzamere samenwerkingen met maatschappelijke organisaties om samen de sociale basis te versterken.

Activiteiten 2025

De aanpak van het programma via Kennis delen, Verbinden en Agenderen van vrijwillige inzet door bedrijven staat als een huis. De focus is in 2024 al veel verschoven naar het duurzaam agenderen van dit onderwerp breed in het bedrijfsleven en gerelateerde organisaties en koepels. Onze ervaringen in 2024 hebben goed laten zien dat we in staat zijn om deze gewenste systemische veranderingen plek te geven. Onder andere met de special over medewerkersvrijwilligerswerk en vaste vragen in het VU-onderzoek Geven in Nederland . Deze systemische focus gaan we ook in 2025 doorzetten:

- Agendering en bevorderen systeemverandering
- Vergroten zichtbaarheid
- Aanjagen en borgen van medewerkersvrijwilligerswerk, breed in de samenleving.

3.2.6 Nationale Vrijwilligersprijzen 2025

De Nationale Vrijwilligersprijzen zijn een landelijke gebeurtenis die fungeert als podium voor vrijwilligerswerk.

Speerpunten voor 2025

- Vergroten van de financiële slagkracht om het podium voor vrijwilligerswerk uit te breiden, bijvoorbeeld door een bioscoopreclamecampagne voor de documentaire.
- Versterken van de communicatiekracht van vrijwilligersorganisaties.
- Gemeenten actiever betrekken bij de vrijwilligersprijzen.
- Onderzoeken hoe bedrijven als doelgroep sterker betrokken kunnen worden bij de vrijwilligersprijzen.

Formule

We blijven de bestaande formule hanteren, met onder andere een vlog voor inzendingen, het versterken van de communicatiekracht, een documentaire en een magazine. Daarnaast zetten we in op een multichannel aanpak met de nadruk op (e-mail)marketing. Ons doel is om meer koepelorganisaties te betrekken, in samenwerking met het netwerk van Vereniging NOV.

Hoe kunnen vrijwilligersorganisaties meedoen?

Om deel te nemen aan de Nationale Vrijwilligersprijzen sturen organisaties een video van 1 minuut in. De inzendperiode loopt van 1 december tot en met 28 februari. Sinds 2023 bieden we een vlogscript aan ter ondersteuning. Dit script is opgesteld door een professionele filmmaker en is speciaal ontworpen om het verhaal van een vrijwilligersorganisatie te vertellen. Uit de inzendingen de afgelopen twee jaren is gebleken dat dit script uitstekend werkt.

Versterken communicatiekracht vrijwilligersorganisaties

We stellen alle potentiële kandidaten in staat om te leren hoe ze een goede vlog kunnen maken door middel van een vooraf opgenomen communicatietraining, opgedeeld in modules. Anders dan vorig jaar kunnen organisaties deze bekijken wanneer het hen uitkomt en hoeven ze niet op onlinetraining in te schrijven. De inhoud van de training blijft hetzelfde en is bedoeld om de communicatiekracht van vrijwilligersorganisaties te versterken.

Thema

Het thema voor seizoen '24/'25 borduurt voort op het hoofdthema Wat grijpt jou aan in jouw vrijwilligerswerk? En we haken aan bij de actualiteit van het jaar 2025: 80 jaar vrijheid. Het thema nodigt mensen uit om te reflecteren op de kern van hun vrijwilligerswerk en wat hen persoonlijk drijft. Het gaat om het ontdekken van de diepere motivaties en hetgeen hun hart sneller doet kloppen. Voor organisaties leidt deze vraag naar de essentie van hun bestaan en waarom ze doen wat ze doen.

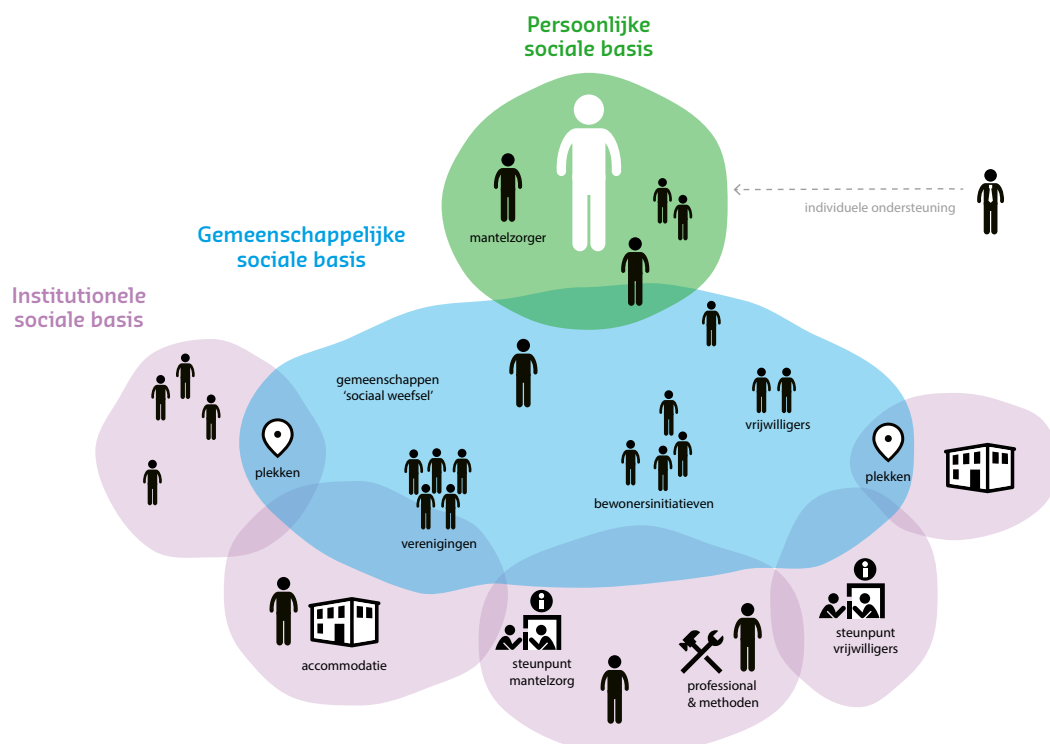
Selectie Winnaars, categorieën en criteria

De selectiecommissie hanteert twee of drie criteria bij het maken van hun keuzes. De criteria richten zich op het exacte thema van dit jaar, op de vraag hoe vrijwilligerswerk aangrijpt en op de organisatie zelf. Hoewel selecteren een subjectieve aangelegenheid blijft, zoeken we naar manieren om dit zo objectief mogelijk te doen. Het indelen in categorieën dat we sinds afgelopen jaar doen, is daar een voorbeeld van. De technische kwaliteit van de video nemen we nooit mee in de beoordeling van een vlog.

4. Het versterken van de sociale basis

Vrijwillige inzet is een essentieel onderdeel van de Nederlandse samenleving en draagt in belangrijke mate bij het versterken van de sociale basis. Mensen zetten zich vrijwillig in voor diverse activiteiten zonder financiële beloning, maar ervaren vaak een groot gevoel van voldoening door anderen te helpen en bij te dragen aan de gemeenschap. Het biedt bovendien kansen om nieuwe mensen te ontmoeten en sociale netwerken op te bouwen. De overheid heeft hierin een randvoorwaardelijke, faciliterende en soms stimulerende functie. Vooral in sectoren zoals zorg en welzijn, maar ook in bibliotheken, musea en scholen, wordt steeds vaker een beroep gedaan op vrijwilligers. Door de beperkte financiële middelen en het tekort aan beroepskrachten kijkt de overheid steeds meer naar hoe zowel vrijwilligers als mantelzorgers breder kunnen worden ingezet, met name in de zorg. Dit leidt tot meer beleid en meer aandacht vanuit de politiek voor de waarde van vrijwilligerswerk. Met het concept van de sociale basis benadrukt het Ministerie van VWS het belang van maatschappelijke betrokkenheid en het samenspel tussen vrijwilligers en beroepsmatige inzet.

^ Niveaus en samenspel in de sociale basis: Model van het Verwey- Jonker Instituut; Leren, sturen en verantwoorden in de sociale basis, Utrecht september 2022

In de landelijke zorgakkoorden, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO), staat het anders inrichten van de zorg centraal. Hierbij ligt de nadruk op vroege signalering en preventie, met als doel institutionele zorg te voorkomen of uit te stellen. Ook de financiering via de Specifieke Uitkering (SPUK) van VWS aan gemeenten is gericht op deze preventieve aanpak.

NOV zit in de landelijke kerngroep voor verdere ontwikkeling en uitwerking van de sociale basis. Als vereniging vertegenwoordigen wij daar de breedte van de vrijwillige inzet en daarmee het perspectief van de inzet door de samenleving.

Dat betekent voor 2025

- Participeren in de kerngroep sociale basis in het verder laden van dit begrip. Meedenken in wat er mogelijk en nodig is om de nog altijd grote bereidheid in Nederland om zich in te zetten voor de ander en samenleving^[5] onder goede voorwaarden en grenzen te stimuleren. Met een gelijkwaardig samenspel en positie van de vrijwillige inzet naast de beroepsmatige. Met eigenheid en eigenaarschap die deze vorm van vrije inzet kenmerken. Realiseren het en weet daar de goede onderlinge verbindingen mee te leggen.
- Betrokken blijven bij de uitwerking van de visie op de brede vrijwillige inzet in de samenleving. Samen met VWS, de VNG, NederlandZorgtVoorElkaar (NLZVE) en andere stakeholders. Daarmee richting en voeding geven aan de rol en verantwoordelijkheid van het rijk, gemeenten en provincies op de korte en lange termijn. Met als aanzet de onderliggende punten:
  - Hoe kunnen besturen/organisaties ondersteuning krijgen om tot een meer diverse samenstelling van hun vrijwilligers te komen. Met een combinatie van continuïteit in het organiseren-besturen en flexibiliteit in de uitvoering
  - Wat is de rol van gemeente in de toenemende ratrace en concurrentie naar de vrijwilliger? Door de toenemende mate van schaarste in geld (bezuinigingen) en krapte op de arbeidsmarkt in de zorg, bij bibliotheken, musea etc., kijkt iedereen naar de oplossingen met meer vrijwillige inzet. Visieontwikkeling en dialoog over bijvoorbeeld circulair werven, noties over een ander beheer van vrijwillige energie is nodig.
  - Wat is nodig om vrijwillige inzet door mensen in kwetsbare positie juist meer mogelijk te maken?
  - Wat is nodig en effectief waardoor de lokale beroepsmatige inzet en vrijwilliger elkaar beter weten te verstaan en te vinden? Naast zowel specifieke organisatie met vrijwilligers die zich in hun activiteiten richten op het tegengaan van eenzaamheid, (lotgenoten)contact, mentale en fysieke gezondheid en het terugdringen van allerlei achterstanden, is er een veel breder palet aan

organisaties/verenigingen die ook impact hebben op de leefbaarheid en sociale samenhang. En daarmee de basis bieden tot het elkaar kennen en het zijn van een gemeenschap. Enerzijds door iets aan te pakken, anderzijds door zaken zichtbaar te maken.

- De invulling en borging bij een bewindspersoon van de portefeuille van het integrale rijksbeleid op vrijwillige inzet. Waarmee het beleid en de uitvoering bij meerdere departementen en de consequenties daarvan in samenhang in beeld zijn.
- In vrijwillige inzet zijn zeggenschap en participatie de hefboomen. Verenigingen en organisaties hebben democratische besturings- en beslismodellen. Deze vitaal en van betekenis laten zijn met passende communicatie vormen vraagt aandacht. Dit heeft een parallel naar de werking en vitaliteit van de politiek-maatschappelijke democratie. Is er vanuit beider praktijken innovatie te halen?
- De kansen van vrijwillige inzet in de samenleving breder trekken dan alleen de vrijwillige zorg, hulp en dienstverlening. Met de blik op de totale samenleving is er ook aanspraak te maken naar het bedrijfsleven én de overheid in de inzet van medewerkers. NOV is actief op al deze elementen en zet zich proactief in om slimme verbindingen te leggen en bredere maatschappelijke effectiviteit tot stand te brengen.
- Met SPUK als concreet kader met gemeenten en de lokale steunfuncties voor het vrijwilligerswerk goede praktijken delen en inspireren tot passend beleid en inzet gezien de grotere vraag naar vrijwilligers.
- Bieden van visie en voorbeelden op het passend financieren van organisaties met vrijwilligers. Alternatieven bieden voor aanbestedingsformats die eerder de concurrentie aanjagen en een tijdelijke termijn in zich dragen Terwijl vrijwillige inzet vraagt om een langdurige basis, opbouw van deskundigheid, ervaring en behoud van kwaliteit in de context van een continue doorstroom van vrijwilligers.
- In afstemming met o.a. CBS en ander onderzoek meer zicht krijgen op de grenzen van en overbelasting van vrijwilligers (bestuurders, uitvoerders, organisatoren). Waarmee de risico's van afbraak van inzet en het stoppen van organisaties juist versterkt wordt.
- Met VWS en andere partijen de uitkomsten blijven bespreken van het onderzoek naar het terugdringen van regeldruk (Rapport van SIRA consulting).
- Beschikbaarheid van geld en tijd zijn twee voorwaarden voor vrijwillige inzet. NOV zal de samenwerking continueren en blijven optrekken met andere landelijke stakeholders in de gemeenschappelijke basis: Goede doelen Nederland, SBF en FIN, de partners uit het bedrijfsleven (VNO-NCW, MKB, bedrijven) en bijvoorbeeld COA voor de inzet van bewoners in het azc. Ook onderzoeken als die van het CBS met de statistiek en actualiteit van de vrijwillige inzet, met de VU in het onderzoek van Geven in Nederland en andere onderzoeken zijn hierin belangrijk.

Activiteit B

5. Maatschappelijke diensttijd – MDT

Programma is opgenomen als een separate activiteit via deze instellingssubsidie aanvraag. En valt onder de afstemming met het ministerie van OCW.

MDT is een programma van het ministerie van OCW, in samenwerking met jongeren, maatschappelijke organisaties, scholen, gemeenten en andere ministeries. MDT biedt jongeren tussen de 12 en 30 jaar de kans om hun talenten te ontwikkelen, mensen te ontmoeten buiten hun leefwereld en iets te doen voor een ander en/of de samenleving. NOV draagt graag aan MDT bij, omdat wij zien dat MDT veel jongeren de kans biedt zich vrijwillig in te zetten voor een ander en op die manier kennis te maken met het vrijwilligersveld. MDT bereikt ook jongeren die normaal gesproken geen vrijwilligerswerk zouden doen. MDT draagt bij aan verjonging van vrijwilligersbestanden van maatschappelijke organisaties en het enthousiasmeren van jongeren zich vrijwillig in te zetten voor de samenleving.

^ Jongeren laten Den Haag zien hoeveel waarde zij aan Maatschappelijke Diensttijd hechten.

^ Maar liefst 94% van de deelnemende jongeren heeft door MDT mensen buiten hun eigen leefwereld ontmoet.

In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de beschikbare overheidsmiddelen voor MDT de komende jaren worden verminderd tot nul. Het hoofdlijnenakkoord heeft geen invloed op de MDT-projecten die nu lopen, deze gaan ongewijzigd door. Jongeren kunnen nog (blijven) meedoen aan lopende MDT-projecten tot uiterlijk 2027. Door deze nieuwe situatie ontstaan 2 sporen met verschillende werkzaamheden erin. De 2 sporen richten zich op:

1. Uitvoering van het lopende programma en ondersteuning aan projecten (subsidieregelingen t/m 24) en;
2. Duurzame borging, kennis die we met MDT hebben opgedaan borgen/ behouden voor de samenleving.

Activiteiten 2025

- We richten ons inhoudelijk op kennisdeling voor langdurige impact van MDT, inzet op het verbeteren van het ecosysteem om te komen tot blijvende maatschappelijke participatie van jongeren en het intensiveren van ondersteuning voor MDT-organisaties.
- NOV is als bestuurlijk partner vanaf het eerste uur betrokken bij de initiatie en ontwikkeling van MDT en blijft dit doen via participatie aan het board of support.
- NOV is onderdeel van het kernteam MDT, het programma valt onder het ministerie van OCW. Het MDT-werkprogramma 2025 is gericht op het bieden van expertise, netwerk en vertegenwoordiging binnen het MDT-kernteam.
- Het verbinden van MDT met andere lopende projecten waar NOV bij is betrokken ligt voor de hand. We doen dit tenminste met Samen Ouder Worden in het intergenerationeel werken en met #Meedoen in de inzet jongeren met en voor bewoners van de AZC's in het opdoen van (positieve) vrijwilligers ervaringen.
- De focus voor duurzame kennisborging ligt komend jaar bij verkennen wat er is opgebouwd aan geleerde lessen en aan de andere kant op het ophalen van de behoefte van het brede netwerk en hierop goed passende producten ontwerpen. Zodanig dat alle maatschappelijke organisaties die jongeren betrekken via vrijwillige inzet zelfstandig met beproefde elementen en geleerde lessen van MDT aan de slag kunnen.

Bijlage I

Verhouding basisfuncties en programma's

Dankzij de VWS-instellingsubsidie hebben we de basisfuncties van NOV uitgebreid. Hierdoor zijn we nu beter in staat om organisaties bij maatschappelijke vraagstukken rondom vrijwillige inzet te ondersteunen. De onderscheidende activiteiten binnen deze basisfunctie hebben een langdurig en structureel karakter. Vanuit deze solide basis kunnen we tijdelijke en substantieel gefinancierde programma's ontwikkelen en uitvoeren, gericht op specifieke doelen en doelgroepen. Tussentijdse resultaten en producten worden geïntegreerd in de reguliere processen van de organisatie. De opgedane kennis en ontwikkelde productenvinden na afloop van de programma's een vaste plaats in het reguliere werk en op het platform Vrijwillige Inzet. Onderstaand schema geeft een globaal overzicht van de taken die voornamelijk binnen de basisfunctie vallen en welke taken binnen de tijdelijke programma's worden uitgevoerd.

Activiteit	Basisfunctie	Meerjarige programma's
BestuurdersCentraal	X	
Communicatie	X	
Goed geregeld	X	
Good Busy		X
Good Work	X	
Instructie verantwoord alcohol schenken	X	
Internationaal	X	
Kennisdeling	X	
Lobby & belangenbehartiging	X	
Maatschappelijke diensttijd – MDT		X
#Meedoen		X
Nationale Vrijwilligersprijzen		X
Netwerk Lobby & communicatie	X	
Netwerk Landelijke organisaties in de zorg (LOVVZ)	X	
Netwerk ondersteuning Vrijwillige inzet (NOVi)	X	
SPUK	X	
Netwerk Wet- & regelgeving	X	
Partners en netwerken	X	
Platform vrijwillige inzet	X	
Samen Ouder Worden 2023-2027		X

Bijlage II

Vier langlopende vraagstukken in het organiseren van vrijwillige inzet

Vrijwilligerswerk is met bijna 7 miljoen mensen een essentiële pijler binnen de samenleving, die vraagt om structurele en doordachte organisatie. In onze complexe en veeleisende samenleving vereist dit een voortdurende inspanning van NOV. Bijvoorbeeld, bij de Expedities Nieuwe Gezichten, geïnitieerd tijdens het Nationaal Jaar, zien we dat sommige initiatieven pas na jaren de aandacht krijgen die ze verdienen of pas actueel en urgent worden voor bepaalde organisaties. Door de constante wisseling van mensen in de sector is het belangrijk om regelmatig hetzelfde aanbod te herhalen, zodat nieuwe geïnteresseerden ermee in contact komen. Het herhalen van bestaand aanbod is net zo belangrijk als het agenderen van nieuwe, actuele onderwerpen.

De top 4 vraagstukken:

1. Nieuwe vrijwilligers
2. Diversiteit in de inzet van vrijwilligers
3. Kwaliteit en deskundigheid
4. Coördinatie van vrijwilligers

Nieuwe vrijwilligers

Er is een voortdurende behoefte aan nieuwe vrijwilligers. Gemiddeld zijn vrijwilligers zo'n vier jaar actief, wat een continue werkstroom vereist van werving, inwerken, begeleiden, onderhouden en afscheid nemen. Dit proces is vaak uitdagender en complexer dan in veel commerciële bedrijven.

- Een andere trend is de verschuiving in hoe mensen zich willen inzetten en verbinden aan organisaties. Met de innovatieve Expedities Nieuwe Gezichten, gestart in het Nationaal Jaar, heeft NOV een impuls gegeven aan het trainen van organisaties om nieuwe vrijwilligers te vinden. Het werven van vrijwilligers blijft een terugkerend vraagstuk, met telkens nieuwe uitdagingen en betrokkenen. Elke organisatie vereist daarbij een eigen mix van mensen, afhankelijk van de context en doelgroep, zoals bijvoorbeeld het betrekken van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Diversiteit in de inzet van vrijwilligers

Vrijwilligersorganisaties hebben vaak een vaste kern van mensen die verantwoordelijk zijn voor de organisatie, maar daarnaast zijn er vele vormen van flexibele inzet mogelijk. Flexibel vrijwilligerswerk is al langer een trend, met digitale matchingsplatforms zoals DeedMob en NL Voor Elkaar. Hoewel sommige innovaties, zoals de app Vinder van VCUtrecht, in de praktijk minder effectief bleken, is gebleken dat vernieuwing vaak ontstaat door te experimenteren en te leren van de uitvoering. Vrijwillige inzet ligt vaak tussen persoonlijk contact en laagdrempelige toegang tot diverse mogelijkheden. Drie factoren zijn cruciaal voor een succesvolle match: betrokkenheid, beschikbaarheid, en bekwaamheid. Dit laatste aspect is vooral belangrijk voor mensen met een lagere opleiding of een migratieachtergrond, waarbij culturele sensitiviteit een belangrijke rol speelt in het verlagen van drempels.

Kwaliteit en deskundigheid

De kwaliteit van vrijwilligerswerk is cruciaal in formeel georganiseerde en maatschappelijk belangrijke verbanden. In een samenleving waar hoge eisen worden gesteld, is het van groot belang dat vrijwilligers goed worden ingewerkt en opgeleid. Jaarlijks gaat het om meer dan 1,5 miljoen mensen die getraind worden in uiteenlopende rollen, van sporttrainers tot taalcoaches.

Investeren in de deskundigheidsbevordering van vrijwilligers is een investering in de sociale basis. In sommige sectoren, zoals de palliatief terminale zorg, is er directe financiële ondersteuning vanuit het ministerie van VWS, terwijl in andere sectoren fondsen, loterijen en bedrijven bijdragen aan de kwaliteitsontwikkeling van vrijwilligers.

Coördinatie van vrijwilligers

Het coördineren van vrijwilligers vraagt specifieke vaardigheden, omdat vrijwilligers anders worden aangestuurd dan betaalde werknemers. HRM-instrumenten, zoals functioneringsgesprekken, moeten worden aangepast aan de specifieke aard van vrijwilligerswerk. Het coördineren van vrijwilligers vraagt bovendien om kennis van diverse maatschappelijke achtergronden, zodat verschillende groepen effectief kunnen worden betrokken, zoals mensen met een praktische opleiding of een afstand tot de arbeidsmarkt.

NOV kan in het nieuwe vijfjarenprogramma Meer en Anders Vrijwilligen specifiek inzetten op het verbeteren en versterken van de coördinatie van vrijwilligers, met aandacht voor nieuwe en diverse vormen van betrokkenheid.

Bijlage III

Leden van Vereniging NOV

Op alfabetische volgorde op 31 augustus 2024:

1. Agora Beroepsvereniging
2. Aikido Nederland
3. Alcander - Vrijwilligerswerk Parkstad
4. Algemeen Verbond van Volkstuinders Verenigingen in Nederland (AVVN)
5. Algemene Hulpdienst Nieuwegein
6. Algemene Nederlandse Sjoelbond
7. Alzheimer Nederland
8. Amaryllis - Vrijwilligerswerk Leeuwarden
9. American Football Bond Nederland
10. Amnesty International, afd. Nederland
11. ANWB Vrijwilligers
12. Apeldoorn Pakt Aan
13. Avedan Welzijn / Steunpunt Vrijwilligerswerk Almelo
14. Bob en Sleebond Nederland
15. Breda.Actief / Mooi Werk Breda
16. Cadanz Welzijn
17. Carrefour Welzijnsgroep NO-Polder
18. Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
19. Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV)
20. Christen-Democratisch Appèl (CDA)
21. COC Nederland
22. Code Hans
23. ContourdeTwern
24. Cordaad Welzijn
25. De Luisterlijn
26. De Meerpaal - Vrijwilligers VacatureBank Dronten
27. De Regenboog Groep
28. De Skûle Welzijn vrijwilligerscentrale Franekeradeel
29. Deedmob

30. Diabetesvereniging Nederland
31. Dierenbescherming, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren
32. Doarpswurk
33. Deventer Doet
34. Elk / Vrijwilligers Informatie Punt Culemborg
35. Facet Ridderkerk – Facet Vrijwilligerssteunpunt
36. Farent
37. Federatie Oosterse Gevechtkunsten
38. Fonds Gehandicaptensport
39. FNV
40. Gehandicaptensport Nederland
41. Gemeente Gorinchem Vrijwilligerssteunpunt
42. Gemeente Gouda/Vrijwilligers Informatie Punt
43. Gemeente Vaals, sector Maatschappij
44. GoodUp BV
45. Handjehelpen
46. Hart voor Woerden
47. Het Begint Met Taal
48. Het Geldersch Landschap
49. Het Nederlandse Rode Kruis
50. Het Vergeten Kind
51. Holland Surfing Association
52. Hospice de Margriet
53. HugoHopper, vervoersvereniging Heerhugowaard
54. Humanitas, Ver. voor Maatschappelijke Dienstverl. en Samenlevingsopbouw
55. Impuls Vrijwilligerscentrale Kerkrade - Vrijwilligerswerk Parkstad
56. Impuls Vrijwilligerscentrale Oldenzaal
57. Instellingen PsychoSociale Oncologie (IPSO)
58. INZET078!
59. It Koartling' - Stichting Sociaal Cultureel Werk Buitenpost
60. Jeugdfonds Sport & Cultuur
61. Johanniter Nederland
62. Jong Nederland
63. JongNL Limburg
64. Judo Bond Nederland

65. Karate-Do Bond Nederland
66. KBO-Brabant
67. KBO-PCOB
68. KEaRN Vrijwilligerscentrale Tytsjerksteradiel
69. Kenniscentrum Sport
70. KLiK Vrijwilligers - Servicepunt
71. Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond
72. Koninklijke Nederlandse Muziekorganisatie
73. Koninklijk Nederlands Watersport Verbond
74. Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen in Nederland
75. Koninklijke Nationale Autosport Federatie KNAF
76. Koninklijke Nederlandsche Kegelbond
77. Koninklijke Nederlandsche Roeibond
78. Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond KNAS
79. Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie KNAU
80. Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond KNBSB
81. Koninklijke Nederlandse Biljart Bond KNBB
82. Koninklijke Nederlandse Cricket Bond KNCB
83. Koninklijke Nederlandse Dam Bond KNDB
84. Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie KNGU
85. Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie
86. Koninklijke Nederlandse Hockey Bond KNHB
87. Koninklijke Nederlandse Kaats Bond KNKB
88. Koninklijke Nederlandse Kolfbond
89. Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie
90. Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond KNLTB
91. Koninklijke Nederlandse Motorboot Club KNMC
92. Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging
93. Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij
94. Koninklijke Nederlandse Schaakbond
95. Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond KNSB
96. Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie
97. Koninklijke Nederlandse Vereniging EHBO
98. Koninklijke Nederlandse Vereniging voor de Luchtvaart
99. Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond KNVB

100. Koninklijke Nederlandse Wielren Unie KNWU
101. Koninklijke Nederlandse Zwem Bond KNZB
102. Koninklijke Vereniging Leraren Lichamelijke Opvoeding
103. Koornetwerk Nederland
104. Krajicek Foundation
105. KWBN Wandel Bond Nederland
106. L. & N. Smit's Stichting
107. Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners
108. Landelijke Stuurgroep Molukse Ouderen LSMO
109. Landelijke Vereniging Groepswonen 50+ (LVGO)
110. Landelijke Vereniging Mentorschap Netwerk Nederland
111. Landelijke Vereniging voor kleine kernen (LVKK)
112. LandschappenNL
113. Leger des Heils
114. Lumens
115. Maatschappelijk Welzijn Coevorden
116. Malkander
117. MantelzorgNL
118. Meander Omnium / Vrijwilligerscentrale Zeist
119. MEEVivenz
120. MeerVoormekaar
121. MeerWaarde, VrijwilligersCentrale Haarlemmermeer
122. Menswel
123. Mijzo
124. Mikado Welzijn - VWC Duiven-Westervoort
125. Mozaiek Welzijn
126. Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid
127. Nationale Vechtsportautoriteit
128. Nationale Vereniging De Zonnebloem
129. Nationale Vereniging ReumaZorg Nederland
130. Nederland Lacrosse
131. Nederlands Handbal Verbond
132. Nederlandse Algemene Danssport Bond
133. Nederlandse Badminton Bond
134. Nederlandse Basketball Bond

135. Nederlandse Beugel Bond
136. Nederlandse Boks Bond
137. Nederlandse Bowling Federatie
138. Nederlandse Brandwonden Stichting
139. Nederlandse Bridge Bond
140. Nederlandse Culturele Sportbond
141. Nederlandse Curling Bond
142. Nederlandse Darts Bond
143. Nederlandse Drakenboot Federatie
144. Nederlandse Floorball en Unihockey Bond
145. Nederlandse Frisbee Bond
146. Nederlandse Gewichtheftbond
147. Nederlandse Go Bond
148. Nederlandse Handboog Bond
149. Nederlandse IJshockey Bond
150. Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond
151. Nederlandse Jeu de Boules Bond
152. Nederlandse Katholieke Sportfederatie
153. Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging
154. Nederlandse Klootschietbond
155. Nederlandse Kruisboog Bond
156. Nederlandse Minigolf Bond NMB
157. Nederlandse Onderwatersport Bond
158. Nederlandse Rollersport Bond
159. Nederlandse Rugby Bond
160. Nederlandse Ski Vereniging NSKIV
161. Nederlandse Tafeltennis Bond
162. Nederlandse Toerfiets Unie
163. Nederlandse Toeristen Kampeer Club (NTKC)
164. Nederlandse Triathlon Bond
165. Nederlandse Vereniging van Olympische Deelnemers
166. Nederlandse Vereniging voor Autisme
167. Nederlandse Volleybal Bond NeVoBo
168. Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond
169. Nederlandse Woonbond

170. Netwerk DAK
171. NGF, Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
172. NIVON, Vereniging van Natuurvrienden
173. NL Cares
174. NLvoorelkaar
175. NOC*NSF
176. NOOM, Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten
177. NPV – Zorg voor het leven
178. NUSO Speelruimte Nederland
179. Onis Welzijn Vrijwilligerscentrale
180. ONS Welzijn - Vrijwilligerspunt Noordoost Brabant
181. Over Rood
182. Participe
183. Partners in Welzijn - Vrijwilligerscentrale Westelijke Mijnstreek
184. Platform Vrijwilligersorganisaties Venlo
185. Platform Informele Ondersteuning
186. Pax Kinderhulp
187. PEP, Participatie Emancipatie Professionals
188. Protestants Landelijk Dienstencentrum
189. Reddingsbrigade Nederland
190. 's Heeren Loo
191. SailWise
192. Samen voor Eindhoven
193. Scouting Nederland
194. Seniorweb
195. Servicecentrum Vrijwilligerswerk Velsen
196. Servicepunt Vrijwilligers Nunspeet
197. Servicepunt Vrijwilligers Schiedam
198. Servicepunt Vrijwilligers Teylingen
199. Servicepunt Vrijwilligerswerk De Stuw
200. Servicepunt Vrijwilligerswerk Hengelo
201. SESAM Academie
202. Sigma, stichting voor welzijn, zorg en wonen
203. Siriz, bij onbedoelde zwangerschap
204. Skateboard Federatie Nederland

205. Samen voor Ouderen met een Migratieachtergrond in Nederland (SOMNL)
206. Spelend Sporten
207. Sportbedrijf Lelystad
208. Sportkracht12
209. Sportvisserij Nederland
210. Squash Bond Nederland
211. St. Balans - Buro Vrijwilligerswerk Soest
212. St. De Welle / Hellendoorn Doet
213. St. Kwartier Zorg en Welzijn/Lokaal Steunpunt Vrijwilligers
214. St. MENS De Bilt - Vrijwillig in Actie de Bilt
215. St. Perspectief - Vrijwilligers Informatie Punt
216. St. tot beheer en Exploitatie van het Prins Willem-Alexander Bad
217. St. 'Vrienden van de Oldematen' (De Veldschuur)
218. St. Vrijwilligerscentrum Haarlem e.o.
219. St. Welzijn Heiloo - Vrijwilligers Informatie Punt
220. St. Welzijn West Betuwe - Vrijwilligersvacaturebank
221. St. Welzijnskwartier - VIP Katwijk
222. Staatsbosbeheer
223. Stichting ABC
224. Stichting ARQ, Doelgroepen WOII inz. Pelita
225. Stichting Citizens Rescue Organization Bonaire
226. Stichting De Bibliotheek CultuurPuntAltena
227. Stichting De Kap / Platform Ertoe doen
228. Stichting De Kindertelefoon
229. Stichting De SMD
230. Stichting Doesgoed
231. Stichting Buddy Netwerk
232. Stichting Buurt en Cluphuis De Meerpaal
233. Stichting de Grijze Ezel Heemskerk
234. Stichting Figulus Welzijn Aalten-Dinxperlo
235. Stichting Gilde Nederland
236. Stichting Greg & Baud Projects
237. Stichting Klimaatgesprekken
238. Stichting LEVgroep Leven & Verbinden
239. Stichting Magenta

240. Stichting M-Pact
241. Stichting Nationaal Ouderenfonds
242. Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO)
243. Stichting Nederland Sport
244. Stichting Ocan
245. Stichting Opkikker
246. Stichting Palazzoli
247. Stichting Pelgrimshoeve
248. Stichting Platform Studiekringen 50Plus
249. Stichting Plons
250. Stichting POSO
251. Stichting Present Nederland
252. Stichting Prisma
253. Stichting Prokkel
254. Stichting Pulse, Vrijwilligerscentrale IJsselstein
255. Stichting Push - Servicepunt Vrijwilligerswerk Brielle
256. Stichting Rondvaart Zoetermeer
257. Stichting Saam Welzijn - Vrijwilligerspunt Dalen
258. Stichting Samen Zuidplas
259. Stichting SamenDoen Leerdam & Zederik
260. Stichting Social Klus
261. Stichting Sociale Dorpteams Utrechtse Heuvelrug
262. Stichting Speciaal Olympics Nederland
263. Stichting Sport en Transplantatie
264. Stichting TijdVoorActie
265. Stichting Trajekt
266. Stichting Unicef
267. Stichting Unitus
268. Stichting Vakantievreugd
269. Stichting VanHarte
270. Stichting Veens Welzijn
271. Stichting Vier het Leven
272. Stichting Vrije Tijd en Vorming Midden-Holland 'De Klup'
273. Stichting Vrijwillige Hulpdienst De Kruidelschaar
274. Stichting Vrijwillige Hulpdienst Eindhoven

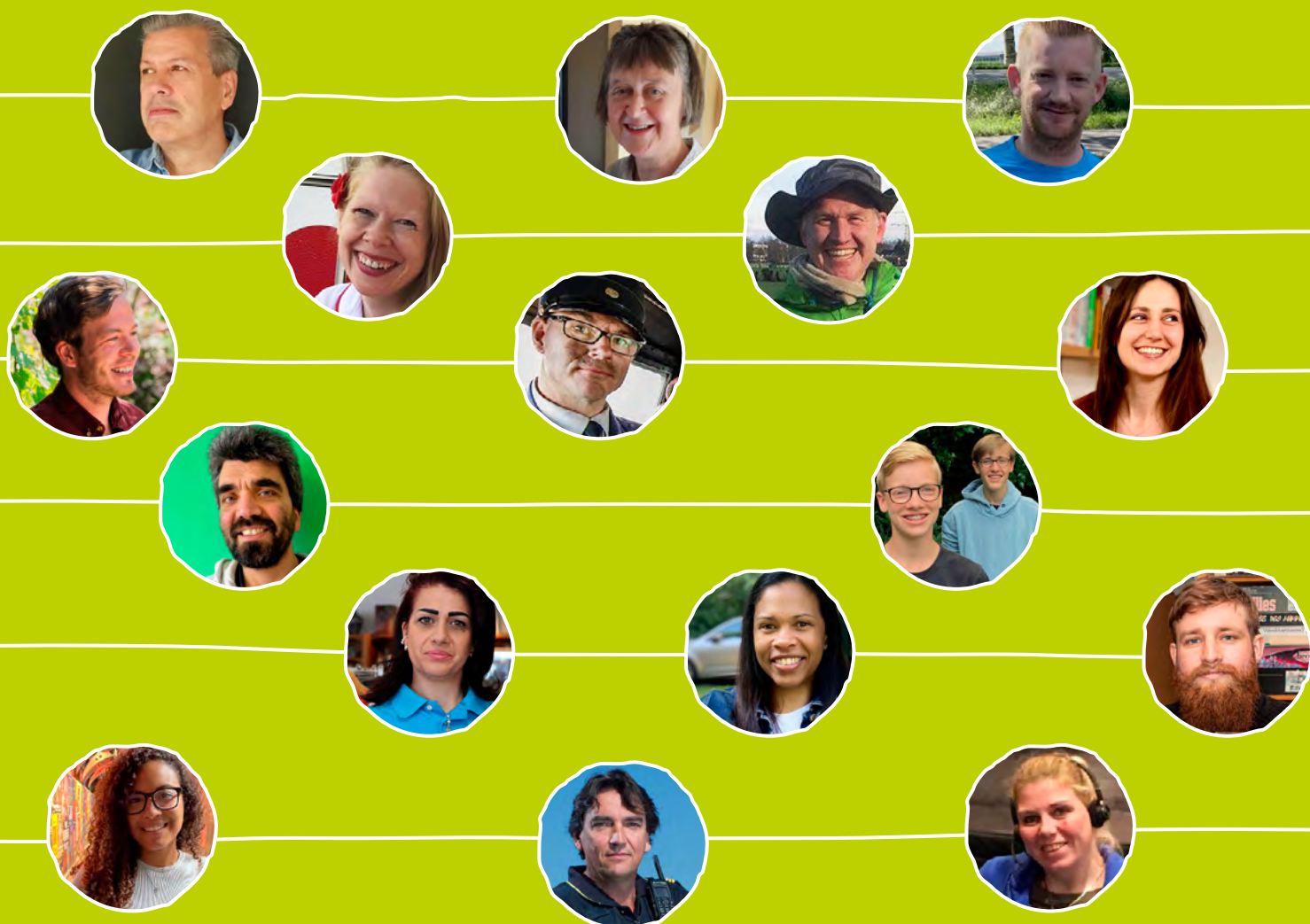
275. Stichting Vrijwillige Hulpverlening Wageningen
276. Stichting Vrijwilligers Rode Kruis Ziekenhuis
277. Stichting Welzijn Alblasserdam - Vrijwilligerscentrale Alblasserdam
278. Stichting Welzijn Bommelerwaard
279. Stichting Welzijn Brummen
280. Stichting Welzijn Capelle – Vrijwilligers Informatie Punt Capelle aan den IJssel
281. Stichting Welzijn Doven in Amsterdam e.o.
282. Stichting Welzijn Het Bolwerk
283. Stichting Welzijn Hoeksche Waard
284. Stichting Welzijn Lochem - Vrijwilligerscentrale
285. Stichting Welzijn Midden Delftland (SWMD) - Servicepunt Vrijwilligerswerk
286. Stichting Welzijn Molenlanden
287. Stichting Welzijn Veere
288. Stichting ZIJN
289. Studentensport Nederland
290. Surplus Welzijn - Vrijwilligerscentrale Halderberge
291. Surplus Welzijn - VWC Moerdijk
292. Survival Bond Nederland
293. SWO Drimmelen
294. Taekwondo Bond Nederland
295. Talent Centrum voor Vrijwillige Inzet / MOS
296. Team Vrijwillig
297. Tinten Welzijnsgroep
298. Topaz
299. Tympaan-De Baat, Steunpunt Vrijwilligerswerk
300. Unie Van Vrijwilligers Nederland
301. Van Houten & Co - Vrijwilligerscentrale Houten
302. Vereniging IVN
303. Vereniging Mensa Nederland
304. Vereniging SchuldHulpMaatje Nederland
305. Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland (vSKBN)
306. Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten
307. Vereniging van Nederlandse Voedselbanken
308. Vereniging van Openbare Bibliotheken
309. Vereniging Volunteer Correct

310. Vereniging voor Sport en Recht
311. Vereniging Zeekadetkorps Nederland
312. Versa Welzijn
313. ViaVie Welzijn - ServicePunt Vrijwilligers
314. ViERBINDEN Vrijwilligerswerk Laarbeek
315. Villa Pardoos
316. ViP De Wolden - Vrijwilligersinformatiepunt
317. VIP Lansingerland
318. Vip Voor Elkaar
319. Vitis Welzijn
320. VKB Kerkrentmeesters
321. Vluchtelingenwerk Nederland
322. Vrijw-Hulpcentrale/Stpunt v Ouderen De Schuitvaart
323. Vrijwillige Hulpdienst Vaassen
324. Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ)
325. Vrijwilligers Academie Nissewaard
326. Vrijwilligers Centrale Amsterdam (VCA)
327. Vrijwilligers Digitaal
328. Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale Almere (VMCA)
329. Vrijwilligers Hoogeveen
330. Vrijwilligers informatie Punt (VIP) v/h Bur. Vrijw-werk Pijnacker-Nootdorp
331. Vrijwilligerscentrale Amstelland
332. Vrijwilligerscentrale Arnhem
333. Vrijwilligerscentrale Doetinchem - Buurtplein
334. Vrijwilligerscentrale Huizen
335. Vrijwilligerscentrale Nijmegen
336. Vrijwilligerscentrale Stichtse Vecht
337. Vrijwilligerscentrale Utrecht
338. Vrijwilligerscentrale Wassenaar
339. Vrijwilligerscentrale ZwolleDoet!
340. Vrijwilligerspunt Westfriesland
341. Vrijwilligerspunt gemeente Weststellingwerf
342. Vrijwilligerspunt Leidschendam-Voorburg
343. Vrijwilligerspunt Raalte, onderdeel van Stichting WijZ
344. Vrijwilligerspunt Scheveningen

345. Vrijwilligerspunt Sliedrecht - St. Welzijnswerk Sliedrecht
346. Vrijwilligerspunt Sociom
347. Vrijwilligerssteunpunt Maassluis
348. Vrijwilligerspunt Ommen
349. Vrijwilligerswerk Waddinxveen
350. Welcom Vrijwilligersplein Montferland
351. Welzin/Indebuurt033
352. Welzijn Baarn - Buro vrijwillige inzet Baarn
353. Welzijn Barneveld
354. Welzijn Bloemendaal
355. Welzijn Castricum - Steunpunt Vrijwilligerswerk
356. Welzijn De Meerij
357. Welzijn Ermelo - Steunpunt Vrijwilligerswerk
358. Welzijn Lelystad - Vrijwilligerscentrale
359. Welzijn MensenWerk
360. Welzijn Middelburg
361. Welzijn Putten
362. Welzijn Rijswijk
363. Welzijn Rivierstroom
364. Welzijn Zeewolde - gem. Zeewolde
365. Welzijnswerk Midden-Drenthe Servicepunt Vrijwilligerswerk
366. Wereld Natuur Fonds
367. Werkgevers in de Sport
368. Werkpro / Link050
369. WIJ Heemstede - Vrijwilligerspunt
370. Wijkcentrum De Kolk
371. WijZijn Traverse groep
372. Winterswijkse Uitdaging - Vrijwilligerspunt Winterswijk
373. Xtra
374. Y Camps - YMCA Nederland
375. ZorgDat-servicepunt vrijwilligerswerk

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk
Wilhelminalaan 3, 3527 LA Utrecht
info@nov.nl • www.vrijwilligerswerk.nl

